

מתוך קצוות הרבים

בסיועא דשמיא
גליון פדרס התורה
פרשת נגבים וילך
תשפ"ו
לשה"ק

מעיינן שול חיזוק

מאמר הפרשה • סליחות • ימי הדחמים והדצון • טבריא של מעלה

ו"ל'ני' מיערב
'פרדס התורה' לכתובת
ועריכת שיעורי מורינו
הרב שליט"א

הגליון יצא לאור בהסמכת גדולי
ישראל בארץ הקודש, דיוני העדה
החרדית, וגדולי רבני ארצנו
(ההסמכות במילואים נמצא
בספר 'מוריא של מעלה'
שיצא לאור ת"ש ברוחני הרב שליט"א)

דף גדולות קטן מינו בארבעות
בני רי פאנענדיגע לאקאל:

קרית זאב

בתי הדין
97 Acres Rd.

לוקוואד

בתי הדין
12 America Ave.

בתי הדין
405 Forest Ave.

בית הדין
קלדינגטון

25 Havens Ave.

בתי הדין
44 Grove Springs
Ct.

טאבס ריוור

בתי הדין
1767 Whitesville Rd.

פליטבוש

MB VINEYARD
3012 AVE J

באר פארק

בתי הדין
5302 13 Ave.

בתי הדין
1350 50 St.

בתי הדין
4801 15 Ave.

ווייליאמסבורג

בתי הדין
405 #

בתי הדין
Bedford Cor. Park

בתי הדין
801 Bedford Ave.

בתי הדין
218 Wallabout St.

מאנסי

בתי הדין
101 W Maple Ave.

בתי הדין
18 Forshay Rd.

להעמדות קבלת שיעורי מורינו
הרב שליט"א והגליונות בארבעות
דיוני לפנות:

shiurimlishmo@gmail.com

להעמדות קבלת הגליונות לבר
בארבעות דיוני לפנות:

pardesgilyones@gmail.com

פרשת הרעה

פרשת נחבים ורעה
השפ"ו
גליון 44

שיעורי
הרה"ג רבי שטיטער יהודה
בערקקי שליח"א
אב"ד פרדס התורה
מח"ס שו"ת יהודה מחקקי

זכות פטרוח השנה נתגבר לעילוי נשמת
אלטע פערל רויזא בת הרה"ח ר' חיים משה ע"ה
נפטרה ז' ניסן דא' שחא אויך קבלת יסורים באהבה ובאמנה ובטחון,
הדושה לטיפות לזה לכל משפחתה ומכיד' + תנצב"ה.

לשה"ק

מיאמר הפרשה

אינעם גליון:

3 מאמר הפרשה

4 סליחות

5 מי הרחמים והרצון

8 טבריא של מעלה

שבת סליחות

**"שטייטס אויף צו סליחות! שטייטס
אויף צו סליחות!"**

זהו הפתגם השגור בפי כלל ישראל
מדורי דורות, כשהיה השמש מקיש
על חלוני הבתים לעורך הישנים:
"בני ישראל, קומו לסליחות! קומו
לסליחות!"

**ההילוך שבין 'התעוררות' לבין
'תקומה'**

הנהיג להתבונן בדבר זה, שלכאורה
היה לו לומר בלשון אחרת, והפתגם
הראוי בכל הדורות היה צריך להיות:
"בני ישראל, התעוררו לסליחות!"
שהרי מקיצים הם משנתם. ואף שיש
מקומות שאומרים סליחות במוצאי
שבת באשמורת הראשונה או בחצות
הלילה, מכל מקום בדרך כלל איתא
בשלחן ערוך שאומרים אותן באשמורת
הבוקר. ואם כן, היה לו לומר **"התעוררו"**
לסליחות, על שם היקיצה מן השינה.

אך ידענו שכל פתגם הרגיל בפי
כלל ישראל מדור דור, הרי הוא
יסודותו בהררי קודש, ובא להשמיענו
דבר מוסר השכל. ונראה מה נאמר
בתגם זה: **"קומו לסליחות!"** בלשון
קימה ותקומה, ולא נאמר **"התעוררו"**
לסליחות.

**לעמוד בקומה וקופה לפני הבורא
יתברך**

והביאור בזה הוא, כי כשאדם בא
לומר סליחות הרי הוא שבור ורצוף

בקרבו, כדאמרינן בפתח הסליחות:
"כדלים וכרשים דפקנו דלתיך".
ואנו אומרים: רבונו של עולם, 'לך ה'
הצדקה ולנו בושת הפנים, מה נאמר,
מה נדבר, ומה נצטדק', כי בושנו
במעשינו.

ואם כן, כיצד יכול אדם לעמוד על
רגליו? ומאין יקח החיוק והאומץ
שיוכל להתעורר לסליחות במצב
כזה?

התשובה היא, שאין אומרים לאדם
"התעורר", אלא אומרים לו **"קום
לסליחות"** - שתהיה לך תקומה!

אומרים לכל נפש מישראל,
ומקשים על חלונה באשמורת הבוקר,
ואומרים לה: **"ויגבה לבו בדרכי ה'!"**
בן להקב"ה אתה, וחפץ אתה לקום
לסליחות, ורוצה אתה להתעורר
לתשובה.

ואם ברצונך להתעורר באמת, עליך
לשמוע דברי השמש האומר **"קום"**.
עליך לאחוז במדת **"ויגבה לבו בדרכי
ה'"**.

**"אתם ונצבים" היום כלכם לפני
ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם
ושטריכם כל איש ושרא. טפכם נשיכם
וגר אשר בקרב מחניך מחטב עצץ עד
שאב מימך"** (דברים כט, ט-י).

עליך להרגיש את הנאמר בפרשה
שקורין בשבת קודם ראש השנה,
היא שבת סליחות: **"אתם נצבים היום
כלכם"**. ופירש רש"י **הקדוש** (במדבר טז,
כז): **"נצבים - נצבים בקומה וקופה"**.

בשבת קודם ראש השנה קורין 'אתם
נצבים', כיון שעומדים לקום לסליחות
ולהתעורר בתשובה, וכל אחד מרגיש
עצמו שבור ונדכה ומלא בושה, על
כן קורין פרשת 'אתם נצבים' בשבת
שלפניו בקריאת התורה, כדי לומר לכל
בן ישראל: קום!!! - ולא חלילה גאווה
שפלה, אלא גאווה דקדושה באמת, **"בן
להקב"ה אתה, ורבונו של עולם מצפה
לשמוע תפלותיך!"**

**תקיפת הרעת של יהודי על פי
הרה"ק מראפשיץ ז"ע**

יסוד הדברים הללו מצינו בדברי
הרה"ק מראפשיץ ז"ע. בספר 'ריבד
זהב' על פרשת נצבים הביא מרבו
הקדוש, ופתח מאמרו בזה הלשון:
"צריך האדם להיות תקיף בדעתו".

ואמר שם: כבר הזכרתי פעמים רבות
בשם מורי ורבי הרה"ק מראפשיץ, על
הכתוב בישעיה (מג, כו) **"ספר אתה למען
תצדק"**. (והנה פשט הכתוב שם, כפי שפירש
המצודות דוד' ועוד, שהנביא אומר שהקב"ה

אומר לבני ישראל: אדרבה, השמיעוני דברים, כיצד אתם רוצים להצדיק עצמכם, ויכולים אתם לדבר ראשונה, ונראה טענותיכם).

ופירש הרה"ק מראפשיץ בדרך עבודה: **"ספר אתה"** - שיהא בן ישראל משיח תמיד לפני קונו ואומר **"למען תצדק"**, לומר לפני רבונו של עולם **"צדק בדין"**, שאני צודק! כי יהודי אני, וכן להקב"ה אני! ומתוך כך יתמלא האדם חיזוק רב.

ושאל בעל 'רביד הזהב': כיצד באמת יבוא האדם להשיח לפני קונו בתקיפות כזו ולומר **"למען תצדק"** - רבונו של עולם אני צודק?

והשיב ה'רביד הזהב': לפי שכל איש ישראל הוא בן למקום ברוך הוא, וכיון שהוא בן למלך, אמר בזה הלשון: **"אפילו מי שהוא שפל בעיני עצמו"**, מכל מקום, **"יהיה תקיף וחזק בעיני**

עצמו, ויברך וישבח שהוא בר ישראל". וזהו הביאור: שיהודי אומר, "רבונו של עולם, בא אני בתוקף ועוז". ואף **שלכאורה יודע אני היטב כיצד נראתה שנת החולפת, ויודע אני מצב לימודי, תפלתי ושמירת לשוני כפי שהיו?**

"אבל רבונו של עולם, יהודי אני! מזרע אברהם יצחק ויעקב אני - איני גוי חלילה, בנים אתם לה' אלקיכם!" - וכשאדם בא בטענה זו ש"יהודי אני, וכן להקב"ה אני", דבר זה צריך להוציא משאול תחתית ולהעמידו על המעלה העליונה ביותר.

פרשת נצבים: כל יהודי הוא איש ישראל

על כן קורין פרשת אתם נצבים קודם ראש השנה, בשבת שקורין לה

"שבת סליחות", כדי ליתן חיזוק לכל בן ישראל שילך בקומה זקופה. ובמה? אמר הכתוב: **"רְאִשֶׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם..."**, ומונה שם כל עשר הדרגות שבכלל ישראל, עד **"חֹטֵב עֵצִיף עַד שְׂאֵב מִיָּמִיךָ"**, שהיא הדרגה הנמוכה ביותר. (ועיין ב'לקוטי תורה' פרשת נצבים, ואכמ"ל).

ואמר הכתוב: **"כָּל אִישׁ יִשְׁרָאֵל"**. וידענו ש'איש' הוא לשון חשיבות, ו'ישראל' אף הוא לשון חשיבות וגדולה. ישראל "ל אותיות **'לִי רֹאשׁ'**. ואין חילוק בין הגדול שבכלל ישראל לבין הפחות שבהם, כל אחד ואחד צריך לעמוד בקומה זקופה ולומר: **בן להקב"ה אני, איש ישראל אני!**

"שטייטס אויף צו סליחות! שטייטס אויף צו סליחות!..."

סליחות

הרבוש"ע מחבה לשמוע קולך - כי קולך ערב!

מרכים בתפילה ותחנונים כימים אלו

הנה עומדים אנו בימי חודש אלול, ימי הסליחות, הנקראים "ימי רחמים ורצון". והנה הטור בראש הלכות ראש השנה כתב לשון מופלא: **"כל המרבה בתפילה ותחנונים"** - מי שמרבה עתה בתפילה ותחנונים, **"זכות הוא לו"** - הרי זה זכות גדולה עבורו.

אחינו בני ישראל הספרדים כבר החלו באמירת סליחות מראש חודש אלול, שבהן אומרים **"ג' מדות הרחמים"**. ומנהג האשכנזים לומר מראש חודש אלול מזמור **"לדוד ה' אורי"**, שבו נזכר **שם הויה"ו ג' פעמים** - וכפי שהביאו החיד"א וסידור רבי שבתי ועוד, **שעל ידי זה מעוררים ג' מדות הרחמים**.

אולם בכלליות, בכל תפוצות ישראל מרבים בתפילה בימים אלו.

כל אחד ואחד כפי מנהגו מוסיף פרקי תהלים אחר התפילה, ובפרט ככל שמתקרבים לימי הסליחות, שאז כלל ישראל מרבים בתפילה ובתחנונים לפני המקום.

הקושיא על מהות התפילה: מה יהיה על מידת הבטחון?

וכאן יש להתבונן בשאלה גדולה: האדם מהרהר בקרבו, למה עלי להרבות כל כך בתפילה?

ובפרט שבכל יום אחר התפילה אומרים אנו **"אני מאמין"**, שבו אנו מצהירים שהבורא יתברך שמו הוא **"בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים"**. וכן בברכת המזון אומרים אנו **"הוא הטיב, הוא מטיב, הוא יטיב לנו"** - והרי הרבוש"ע הוא טוב ומטיב, ואם כן למה לי להתפלל כלל?

שאלה זו אינה רק לימי אלול, אלא לכל ימות השנה כולה, ויש בזה תירוצים רבים.

הנה הרה"ק החתם סופר ז"ע, בדרשתו ליום ז' אדר (שנת תקס"ז), מביא בשם ספר **חובת הלבבות** שלפי דעת ה'פילוסופים' באמת אין לבעל בטחון צורך להתפלל, ומדוע? כי הוא בוטח בהשם יתברך.

ראשית, כל מה דעביד רחמנא לטב עביד. **ושנית**, הוא סומך על הבורא שמנהיג עולמו, ובוודאי יכין הכל על הצד היותר טוב.

אולם, אומר החתם סופר, זוהי רק **דעת הפילוסופים**. אבל אנו עם ה' אלקי אברהם, וקבלנו מאבותינו הקדושים **שצריך להתפלל**.

לכן אנו פותחים תפלת שמונה עשרה, שהיא עיקר חיוב התפילה, בהזכרת האבות הקדושים, להראות

שאף שיש קושיא בדבר: "הרי יש לי בטחון, והכל לטובה, ורבוש"ע מנהיג הבריה, ואם כן מה לי להתערב במעשיו?"

אף על פי כן אנו פותחים בברכה הראשונה ומזכירים האבות הקדושים וזכותם שהתפללו והרבו בתפלה מה שאין לנו השגה - ויסדו ג' תפילות שחרית מנחה ומעריב - להורות: "מראש צורים אראנו", הבט אל האבות הקדושים, שהיו מרבים בתפילה בכל עת.

ביאורו של החתם סופר ז"ע: הקדוש ברוך הוא מתאזהר לתפלתם של ישראל

ושואל החתם סופר: מהו באמת הטעם? הרי לכל יהודי יש אמונה ובטחון שהכל לטובה והבורא מנהיג עולמו, ואם כן למה לנו להתערב?

ומבאר החתם סופר בזה הלשון: "כי רוצה בתפלת המתפללים כאב המתפתה בבקשת בנו כביכול". הרבוש"ע כביכול אוהב כשמתפללים אליו, כשם שאב נהנה כשבנו מבקש ממנו.

והביאור בזה, שהאב חפץ בקשר עם בנו, ומה הוא עושה? נוטל ממתק

ומחביאו תחת ידו, והילד רץ אחריו ומפציר בו: "אבא, אבא, תן לי את הממתק". וכי האב לא רצה לתת לו הממתק? בוודאי שרצה! אלא למה החביאו? כדי לשמוע את בנו רץ אחריו ומבקש ממנו, ודבר זה מעורר אהבה חדשה.

נמצא שיש בתפילה שני חלקים:

א. שהאב חפץ בכך ונהנה מזה.

ב. שעל ידי התפילה מעוררים אהבה חדשה. ופירוש, שאפילו אם נגזרה גזירה, כיוון שהוספת אהבה על ידי תפלתך, הרי אתה מבטל הגזירה.

אפשר שאין לאדם זכויות מרובות, אולם מכיון שעוררת אהבה והלכת לבקש מאביו, הולדת כביכול אהבה חדשה אצל הבורא. לכן, אף אם יש עבירות ח"ו ואינו ראוי מצד הדין, יתנו לו מבוקשו.

אך מה שנלמד עוד יותר מביאורו של החתם סופר הוא דבר מופלא. הרבוש"ע אומר: "חפץ אני בתפלתך, היא חשובה ויקרה אצלי מאוד, אני מעוניין בתפלתך, וחשיבותך אצלי גדולה היא!" בזה ש הקב"ה ממתין לתפלתנו, מראה לנו בזה אהבה וחיוזק גדול ביותר!!!

התחזקות 'למעשה'

יש להוציא מזה התחזקות גדולה, שכאשר מרבים בתפילה לא יחשוב האדם: "מי אני שאתפלל? ולמה לי להתפלל?" אדרבה ואדרבה, מצד מדת הבטחון באמת לא היה צורך להתפלל, אלא שאנו מתפללים כי רבוש"ע חפץ לשמוע קולנו: "השמיעי את קולך כי קולך ערב ומורא נאווה" (שה"ש ב, יד).

השי"ת יעזור בימים אלו שנשאב מזה התחזקות עצומה לדעת שרבוש"ע מחפש תפלתנו:

א. כי הרבוש"ע נהנה כשאנו מתפללים אליו, כאב הנהנה כשבנו רץ אחריו לבקש ממתק.

ב. על ידי בקשתנו אנו מעוררים כביכול אהבה חדשה, המביאה לביטול גזירות וכל עניינים רעים, אף כשאין אנו ראויים לכך.

ג. עצם ההמתנה של הרבוש"ע לשמוע קולנו, היא הבת-קול והנבואה הגדולה ביותר עבורנו - לדעת כמה חשובים ויקרים אנו, שהבורא בעצמו ממתין לקולנו!

א כתיבה וחתימה טוב - א גוטע סליחה - ונזכה לפעול כל טוב!

ימי הרחמים והרצון

חל ורעדה יאחזו לחיצונים מפעולותינו!

ונקבע יום הכפורים לדורות ליום סליחה וכפרה.

· הקב"ה יבשר לישראל בשורה טובה שיחזיר שכירתו בתוכנו ויבנו את המשכן.

· וכן היתה אז הבשורה הטובה כי עניי הכבוד יחזרו להקיף את כלל ישראל, דבר שנתקיים ביו"ט של סוכות, כמבואר בדברי הגר"א והחתם סופר זי"ע.

וזו היא הסיבה שנקראים ימים אלו 'ימי הרחמים והרצון' כלפי שמיא.

בימי דור דיעה כשהתפלל משה רבינו מ' יום אחרונות בימים הללו של ימי אלול, נתרצו ישראל לאביהם שבשמים בימים אלו ואז זכינו להרבה מתנות נפלאות:

· משה רבנו בעלותו למרום בפעם השלישית לארבעים יום וארבעים לילה פעל לקבל לחות שניות.

· באותה שעה נתגלו י"ג מדות הרחמים, והשי"ת נתרה ומחל לעוונותיהם של ישראל.

· אז אמר הקב"ה "סלחתי כדברך",

"כל המוסיף לבקש רחמים זכות הוא לו"

הנה אנחנו בימי אלול ימי סליחת אשר בכל ספרי קודש נקראים בשם 'ימי הרחמים והרצון'. וביאור השם 'ימי הרחמים והרצון' הוא הן מצד עילא כלפי שמיא - שהשי"ת כביכול משפיע רחמים לעולם, הם י"ג מדות הרחמים, כדאיתא בכתבי אריז"ל (פרשת שופטים), וידועים הדרושים של בעל התניא זי"ע בספרו 'ליקוטי תורה' פרשת ראה ועוד, ונקראים 'ימי הרצון' לפי שאז

ומצד האי עלמא בעולם הזה התחתון, נקראים 'ימי הרחמים והרצון' יען כי הם ימים שמרבים בהם בתפלה, תשובה, ותיקון המעשים, וכדלהלן:

א. נקראים ימי 'הרחמים' כדברי הטור (או"ח סימן תפ"א) שבימים אלו "כל המוסיף לבקש רחמים זכות הוא לו" – שכל המרבה בתפלה בימים אלו הרי זה זכות עבורו, שהם ימים שמוסיפים בהם בתפלה.

ב. טעם קריאתם 'ימי רצון' הוא לפי שבימים אלו אנו מרוצים לפני המקום. וכל פעולה קטנה נתרצית במרום, כיון שמושפעים י"ג מדות הרחמים למעלה, ממילא כל פעולה שאנו עושים נתרצית לרצון לפני אדון כל.

ג. אלו ימים אשר התשובה על החטאים מתקבלת בהם במרום באופן נפלא. ואף שכל השנה כח התשובה גדול מאד, מכל מקום יתירה היא בימי ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום הקדוש, וכמו שפסק הרמב"ם בהלכות תשובה, **בימים אלו התשובה מתקבלת ביותר, וכל יחיד יש לו דין ציבור ויכולים לקרוע גז"ד בנקל יותר מבכל ימות השנה.**

ד. עוד מבואר בליקוטי תורה, בהפלאה ובחתם סופר, על פי הפרקי דרבי אליעזר, שגם "לכל חודש אלול" יש כח זה, ובמדה מסוימת ימי אלול הם ימי הרחמים והרצון ביותר מעשרת ימי תשובה! שכן בעשרת ימי תשובה כבר מתחילים ימי 'דין' בצירוף ימי 'הרחמים', אבל בימי אלול אינם אלא 'ימי רצון' בלבד! ו'ימי רחמים' בלבד! בלא שום צירוף של 'דין' כלל וכלל!

ובעזהש"ת נבוא עתה לברך על מה מיוסדים ימי הרחמים והרצון, ונראה בזה דבר נפלא וחיוזק עצום.

כח הפעולה הקטנה: תקיעת שופר במזכר

הנה הבעל התניא זי"ע ב'ליקוטי תורה' הקשה: לפי דברינו בגודל התעוררות ימי הרחמים והרצון בחודש אלול, וגודל המדרגות שזכינו להן בחודש זה, היה ראוי שיהיה כל חודש אלול בבחינת יום טוב, מחמת מעלתם הרמה של ימים אלו!?

ונבוא לבאר מעט ענין זה.

הטור (שם) הביא דברי הפרקי דרבי אליעזר וזה לשונו: בראש חודש אלול אמר הקב"ה למשה "עלה אלי ההרה" (שמות כב, יד), ואז "העבירו שופר במחנה, משה עלה להר". שבני ישראל תקעו בשופר בעת שעלה משה למרום.

ובספר רוקח (סימן ר"ו) איתא שלא רק באותה שעה תקעו, אלא בכל חודש אלול, וכתב שבני ישראל במדבר תקעו בשופר במשך כל ארבעים היום, מראש חודש אלול ועד יום הכיפורים.

מכל מקום, עשו אז בני ישראל מעשה ופעולה. ומה עשו? תקעו בשופר.

והנה קודם שנמשיך, עלינו להתבונן ולשאל:

וכי היה חיוב כלשהו לתקוע בשופר בעת שעלה משה למרום? הרי לא היה בזה שום חיוב.

האם מצות עשה היא? לאו מצות עשה היא.

אלא מה? בני ישראל מרצונם הטוב ובנדבת לבם תקעו בשופר כדי לעשות סימן לבל יטעו שוב בחשבון הימים.

ידעו הם כי בפעם הקודמת, מחמת שטעו בחשבון, באו לידי חטא העגל הנורא, על כן עשו הפעם סימן ותקעו בשופר.

ונשאל עוד: תקיעת שופר זו שתקעו, האם פעולה קשה היא?

הרי הכל יודעים שתקיעת שופר אף תינוקות יכולים לתקוע! (וכמוכן לא כהלכתה, שהרי היא צריכה חכמה מרובה וצריך להיות תלמיד חכם כדברי חז"ל 'תקיעת שופר ורדיית הפת חכמה ואינה מלאכה').

נמצא אם כן, שבני ישראל עשו אז פעולה קטנה שבקטנות, פעולה קלה מאד שלא היה בה שום קושי.

ועתה נראה מה שכתב בפרקי דרבי אליעזר מה היו פירותיה של פעולה קטנה זו.

וזה לשון הפרקי דרבי אליעזר: "והקדוש ברוך הוא נתעלה באותו שופר" – כביכול נתעלה הש"ת על ידי אותה תקיעה, "שנאמר: עלה אליקים בתרועה". הקב"ה נתעלה באותו שופר! דבר נורא כתוב כאן: פעולה קטנה שלא היתה חובה ולא מצות עשה

ואף לא היתה קשה כלל... אלא מחמת שעשו פעולה כל דהו לבל יטעו שוב כבפעם הראשונה – פעלה פעולה קטנה זו אותות ומופתים. כי לפעולה קטנה שעושה בן ישראל יש כח כזה בעולמות עליונים, עד שהשי"ת כביכול נתעלה באותה תקיעה!

ועוד איתא בפרקי דרבי אליעזר, ובטור וברא"ש, וזה לשונם: "לכן התקינו חכמינו ז"ל שיתקעו בראש חודש אלול בכל שנה ושנה".

פחד ורעד! בני ישראל עשו אז פעולה קטנה שלא היתה מצוה ולא חובה ולא דבר קשה כלל, ועל ידי זה נתהווה עת רצון כזה במרום.

ועת רצון זה גרם לכל הדברים שמנינו לעיל: לוחות שניות, י"ג מדות הרחמים, וכו' וכו'... נורא נוראות!

התעוררות רחמים לדורות עולם

יתירה מזו. חז"ל מגלים לנו כי כעת נתהווה עת רצון כזה, אשר נשאר לדורות עולם.

ועל כן חפצים אנו לתקוע בשופר בכל יום – ואף שאין תקיעת שופר כל חודש אלול בגדר חיוב או מצוה מן התורה, והיא פעולה קטנה שאינה קשה כלל לעשותה אחר התפלה.

מכל מקום רצוני שתבין, תתבונן ותרגיש מה נעשה כאן בחודש אלול: כי אותה פעולה קטנה של תקיעת שופר עוררה רחמים גדולים, עד כדי כך שכל דור המדבר ניצולו, וזכינו על ידה ללוחות שניות, ולא זו בלבד, אלא שעד היום הזה נשאר כל חודש אלול זמן של ימי רחמים ורצון מחמת אותה פעולה קטנה.

חז"ל רוצים לגלות לנו בזה דבר נורא:

כאשר בן ישראל בחודש אלול ומחשב בדעתו לקבל על עצמו דבר קטן, כגון להקדים לבוא לתפלה, או לקבל על עצמו קבלה קטנה בשמירת הלשון, ללמוד יותר בהתמדה, או להיזהר בשמירת עינים חמש דקות ראשונות בשוק וכדומה, דע לך כי כל דבר קטן שתעשה אינו דבר פשוט כלל. שהרי י"ג מדות של רחמים נתעוררו, אז מכח תקיעת שופר קטנה ופשוטה, והדבר נמשך והולך עד סוף כל הדורות.

חשיבות הקבלות בחודש אלול

נבוא נא חשבון: תקיעת השופר במדבר לא היתה חובה או מצוה, אלא פעולה קטנה בלבד שלא היתה קשה כלל. ואף על פי כן עוררה רחמים רבים כל כך עד שזכינו ל"ג מדות, ללוחות שניות, ולבשורה של 'סלחתי כדברך' ביום הכפורים. ולא זו בלבד, אלא שגרמה שעד היום הזה יש לנו ימי רחמים ורצון.

ועתה רואים אנו כי הפעולה שאנו עושים היום, כשאנו באים לבית המדרש ותוקעים בשופר אחר התפלה - דבר שאינו מצוה דאורייתא או חוב, אלא מנהג ופעולה קטנה האורכת כחמש ועשרים שניות בלבד - יש לה כח כזה במרומים עד שהחיצונים רועדים ממנה.

אם כן קל וחומר, בן בנו של קל וחומר:

- כאשר בן ישראל בא בחודש אלול ומקבל קבלה, שמקדים לבוא כמה דקות קודם התפלה,

- או שנותן יותר כוונה בתפלתו, - או שמקבל על עצמו שלא לשוחח מתחילת התפלה עד אחר עלינו לשבח;

- או שמקבל על עצמו כי בחמש עשרה או עשרים דקות הראשונות שיושב ללמוד עם החברותא שלו לא יפסיק לשום דבר בעולם;

- או ששומר עיניו במסירות נפש בצאתו לרחוב;

- או שמקבל על עצמו חצי שעה ביום שלא לדבר לשון הרע או רכילות בשום פנים ואופן -

בודאי שאז החיצונים רועדים ומתפתחים!

ובעזרת ה' יתברך נזכה כולנו לכתיבה וחתומה טובה, ולשנה טובה ומבורכת!

ותיושעו! אומר ועושה, בתמימות גמורה ובאמונות צדיקים, נסעה אל הרבי רבי אלימלך.

תיכף בבואה, נתן לה הרבי רבי אלימלך כתב ואמר לה: **"לכי לאותו יער הסמוך לליזענסק, שם תראי בית קטן. כנסי פנימה, מסרי הכתב לאנשים הנמצאים שם, והם ישיבו לך את בעלך"**.

והביאור בזה, כי באותם זמנים היתה ל'חיצונים' שליטה ביערות והיו חוטפים בני אדם שלא היו הגונים כל כך, ולא נראו עוד. ובכח הצדיקים, שהיו משיביעים את החיצונים או על ידי פעולות אחרות, היו החיצונים יראים ומשיבים את האנשים החטופים. ועתה שלח הרבי רבי אלימלך מכתב עם האשה אל החיצונים שביער, שישחררו את בעלה. הלכה האשה באמונה פשוטה עד שהגיעה אל אותו הבית.

בבואה לשם ראתה כי הבית ריק, והמתניה שם. לפתע הגיעה כת אחת, וניגשה אליהם בתמימותה ומסרה להם המכתב. נכנסו הללו לחדר פנימי לקרוא את הכתב, ושמעה האשה שמתנהל שם ויכוח גדול ביניהם. יש שאמרו לציית לדברי הרבי ויש שאמרו לאו. והתחילו לטעון: "מי שם את הרבי רבי אלימלך לשופט עלינו?"

למעשה, אמר השר והמפקד של אותם חיצונים כי **"הוא ירא פחד מות מהרבי רבי אלימלך..."** וציווה שמוכרחים להחזירו לה. וסוף דבר שהשיבו לה את בעלה.

כאשר קיבלה את בעלה, היה מגדל שער ומראהו היה נורא ואיום, אך ברוך ה' חזר לביתו. לאחר זמן סיפר הבעל בעצמו מה אירע עמו שם, ואמר:

"איני זוכר מאומה, אך דבר אחד זכורני היטב: בחודש אלול, כאשר בני ישראל נכנסים לבית המדרש לאחר התפלה ותוקעים בשופר, אווחות את החיצונים חרדה ופחד שאין לתאר כלל!"

ועד כדי כך הפליגו בדבר, שבאו שאר ראשונים, כגון **רבי האי גאון**, וכן פשט המנהג אצל אחינו בני ישראל הספרדים עד היום הזה, שמתחילים לומר סליחות מראש חודש, ואצלנו האשכנזים תיקנו לתקוע בשופר כל חודש אלול, מפני שתקיעת השופר פועלת דברים נוראים.

ואף שהאשכנזים אין אומרים סליחות בכל החודש, מכל מקום מוסיפים באמירת תהלים ואומרים מזמור 'לדוד ה' אורי', שיש בה י"ג פעמים שם הו"ה לרמז י"ג מידות של רחמים הנמשכים בחודש זה, וכל זה בא להראות לנו חשיבותה של פעולה קטנה של איש יהודי.

מעשה מהרבי רבי אלימלך ז"ע: פחד החיצונים מקרב השופר

ונספר מעשה נורא מענין המנהג של תקיעת שופר לאחר התפלה שאיננה חובה ורק מנהג - וממנה נלמוד גול החשיבות של פעולה קטנה,

הרה"ק **רבי יענקאלע מפשעווארסק** זי"ע הביא בשם חותנו הגדול הרה"ק **רבי אביציקל** זי"ע, אשר קיבל דברים אלו איש מפי איש ממש מבדלי המעשה, על גודל מעלת תקיעת שופר בחודש אלול. ומזה יש ללמוד קל וחומר בן בנו של קל וחומר, שכאשר יהודי מקבל על עצמו קבלה בלימוד, בתפלה, בשמירת עינים או בשמירת הלשון, ניתן לשער כמה הדבר מרעיש בכל העולמות.

המעשה הי כימי הרה"ק **הרבי רבי אלימלך** זי"ע. מעשה באשה אחת שהיתה עגונה רחמנא ליצלן זמן רב. פעם אחת התאכסנה אצל חברתה, שהיתה משרתת בביתו של הרבי רבי אלימלך. השיחה האשה את לבה המר לפני חברתה, אמרה לה החברה: **"וכי אינך יודעת שיש אור כזה בעולם? הרי הרבי רבי אלימלך נמצא כאן! לכי אצלו**

שבת קודש בטבריא של מעלה בקרב החבריא קרישא של חסידיו סלאנים

הקדמה - חלק ג'

הקדמה

בעזרת ה' יתברך, הננו ממשיכים
בתיאור שבת קודש ב"טבריא של
מעלה" בצל חבורת חסידי סלאנים
הקדושה, הקדמה - חלק ג'.

בבואנו אל המקום הקדוש הזה,
"כולל רייסיץ", הוא בית המדרש שבו
הנהיגו חבריא קדישא של חסידי
סלאנים את עבודתם הכבירה, ראוי לנו
שנשיג מעט מושג ובינה במי המדובר.
לשם כך יש להקדים כמה מעשיות,
למען נוכל להבין מעט מרוממות ענקי
הרוח הללו.

רבי ישראל שמעון קסטלניץ, בעל
'מזקנים אתבונן', היה נכדו של רבי
יהודה לייב, ארי שבחבורה, ושימשו
בקודש. הוא זכה לשמש את כל זקני
החבורה ולראות פני האריות: רבי
הערש מיכל, רבי לעזשאר, וזקנו רבי
יהודה לייב. ומה נאמר על דודו, רבי
מאטל סלאנימער, שהיה רבו המובהק
וגדל בביתו. הוא היה חבר לכל אותם
ה'אריות', עם רבי מתתיהו לוריא, רבי
אהרן יוסף, רבי מענדל וועג, ושאר
גדולי עובדי ה' שהיו שם.

מסירות נפשם של חסידי קרמא' בנסיעתם אל הרבי

היה זמן שבו נסע רבי ישראל
שמעון לחוץ לארץ להסתופף בצילא
דמהימנותא של לפיד האש, הבית
אברהם זי"ע. (כידוע אמר עליו הרה"ק מהר"א
מבעלזא זי"ע שהיה "שלהבת אש", וכידוע לא
היה הבלועער רב מפוזר תארים בחינם).

באותם ימים היה מנהג אצל
החסידים לנסוע מארץ ישראל לחוץ
לארץ אל הרבי, הגם שיש לציון

רבים, בפי רבי יאשע בער קאסטעל
ורבי שמעון קסטלניץ ועוד. ישנן כמה
גרסאות בדקדוקי המעשה, אך השווה
שבהן הוא עיקר המעשה.

רבי נפתלי היה יושב והוגה בתורה
בבית המדרש כפרוש יומם ולילה,
משבת לשבת. זה היה מקומו הקבוע.
משכבו היה בעזרת נשים, שם היתה
לו מיטה קטנה, אם ניתן לכנותה בשם
'מיטה'... שם אכל סעודותיו, ובבית
המדרש ישב ועמל בתורה יומם ולילה.
כך נהג משבת לשבת.

ואף שהיה פרוש ועובד ה' כזה, היו
החסידים אומרים עליו "צהלנו בפניו".
תמיד היה שרוי בשמחה ובחיוך, מעודד
ושמח, כדרכם של חסידים קדמונים -
שמצד אחד היו מגדולי עובדי ה', ומצד
שני שפעם מהם שמחה ואהבת חברים.

סוד שלהבת האש כאמירת 'הודו'

אחת מעבודותיו הגדולות של רבי
נפתלי שהיתה בולטת בגלוי, היתה
תפילתו בהתלהבות עצומה. השתפכות
הנפש בתפילתו היתה למעלה מן
המשוער. ולא זו בלבד, אלא שהיתה
בבחינת "הבערה ללהב יצאת", שאשו
היתה מציתה את כל בית המדרש.
כשהתחיל רבי נפתלי להתפלל, נסחף
עמו כל הקהל.

עד כדי כך, שבילל שבת קודש
באמירת 'הודו', כשהתחיל רבי נפתלי
לומר 'הודו', היתה כזו שלהבת אש שכל
בית המדרש נתלהב עמו, ומשם ואילך
התעלתה התפילה מעלה מעלה.

פעם אחת ניגש אליו רבי יאשע בער
ושאלו: "מנין לך האש הזו? כשמגיע
'הודו' אתה מתחיל לבעור כל כך, עד
שהאש מדלקת את כל בית המדרש...
זהו כח נעלה, כח שאינו מן העולם הזה.
מנין בא לך כח כזה?"

שנסיעה זו היתה בבחינת 'מסירות
נפש' כפשוטה ממש. מכרו את תכשיטי
הרבנית עבור הוצאות הדרך, והדרך
עצמה היתה קשה מנשוא. לא היה
בנמצא אוכל כשר לקנות בדרך, ועברו
דרך מדבריות, ימים ויערות, במצבים
של סכנת נפשות ממש עד שהגיעו אל
הרבי. אך אלו היו חסידים של פעם,
ותמיד היה כדאי לנסוע אל הרבי.

רבי נפתלי - 'מעין דשופרא' של זקני החבורה

כאשר שהה רבי ישראל שמעון
אצל הבית אברהם, כבר נסתלקו זקני
טבריא - זקנו רבי יהודה לייב כבר לא
היה בחיים חיותו, וכן רבי הערש מיכל,
רבי לעזשאר, וכל אותם זקנים כבר היו
בעולם האמת.

שאל רבי ישראל שמעון את הבית
אברהם: האם נשאר בחוץ לארץ
איזה שמץ מזקני החסידים כפי שהיו
בטבריא?

השיב לו ה"בית אברהם": "אה, את
רבי משה הכרת?" נתכוון לרבי משה
מידנער, אך כבר היה זה לאחר פטירתו.
אמר הרבי: "אה, אין כבר יותר".

לאחר מכן הוסיף ואמר: "נפתלי
מעט". כלומר, רבי נפתלי נותר כעין
דוגמא, 'מעין דשופרא', מאותם זקנים
של טבריא של מעלה.

נבוא ונחזה באותו 'מעין דשופרא'
של זקני טבריא, הלא הוא רבי נפתלי
ועבודת הקודש שלו, ואז נתחיל להבין
שכל זה לא היה אלא 'מעין' ודוגמא
ממה שהיה גנוז אצל זקני טבריא.

עבודתו ופרישותו המופלאה של רבי נפתלי

הסיפור הבא מובא במקומות

וכפי שכבר ביארנו, היה רבי נפתלי עניו מופלא ונעים הליכות. השיב לו רבי נפתלי כך:

הרי יודע אתה שאני מנקה את בית המדרש בכל ערב שבת. בשעת הניקוי מסביר אבק רב, הוא כנס לפי ואני נעשה יבש וצמא מאד. בטבע העולם הולכים לשתות מים, אך אני מתאפק משתייה ואומר: 'רבונו של עולם, את תאווה שתיית המים אני רוצה להכניס בתוך ה'הודו' הזה!'

והמשיך בדבריו: לאחר מכן אני אוכל 'טועמיה'. ומה אוכלים לטעימה? חתיכת דג מלוח (העריג). כמובן שאחר כך אני צמא מאד, אך איני שותה מים ואומר: רבונו של עולם, את הצמאון הזה אני רוצה להכניס ב'הודו'. את התענוג שהיה לי משתיית המים, אני רוצה שיהיה לי ב'הודו'!

אחר כך אני הולך למקוה. המקוה היתה חמה מאד עם הבל רב. בצאתי מהמקוה אני צמא מאד ומשתוקק לשתות מים. אני אומר: 'רבונו של עולם, צמאון זה של שתיית מים יכנס לתוך ה'הודו', והתענוג שהיה לי משתייה זו ילך לתוך ה'הודו'!

סיים רבי נפתלי ואמר: "יכול אתה לשער בעצמך, כשמגיע 'הודו', כל כח הצמאון שלי אני נותן בתוכו, ומשמים משפיעים לי תענוגים כאלו, אש כזו, ואהבה דקדושה כזו! ומשם זה עובר הלאה, עד שכל בית המדרש בוער יחד עמי!"

הוא הרבי נפתלי, אשר עליו התבטא הבית אברהם בפני רבי ישראל שמעון, כי אינו אלא 'מעין' זקני טבריא של מעלה. ומזה נוכל לצייר בנפשנו מה היה גודל מעלת אותם הזקנים בעצמם...

סדר התקברותו של רבי נפתלי:

כיצד 'ברוך' שאמר כי אחד שניה חיים שלמים

ובהיותו עוסקים בענין רבי נפתלי, אשר כאמור לא היה אלא 'מעין' הנובע מאותם זקני טבריא של מעלה, מן הראוי לספר סדר התקברותו אל היסוד העבודה ז"ע.

סיפר רבי ישראל שמעון: בהיות אצל רבי נפתלי - וכבר היה אז זקן

ושבע ימים - שהיתי במחיצתו שבועיים ימים, וקיבלתי ממנו סיפורים רבים ויסודות בדרכי החסידות.

שאלתי אז: **"כיצד זכית להתקרב אל היסוד העבודה?"**

סיפר לו עובדא פלאית. בצעירותו, בהיותו אברך, התגורר בסלונים, אך לא נמנה על עדת החסידים. אדרבה, מן המתנגדים שבעיר היה ונהג להתפלל בבית מדרשם של האשכנזים.

פעם אחת ביום ראש השנה איחר לקום ממשכבו, ובעת שהגיע לבית המדרש של האשכנזים כבר היו אווזים בעומק התפילה. אמר בלבו: "שוב לא אוכל להצטרף לתפילות בבית מדרשם. אלאה נא אל החסידים, אל הקודש פנימה להיכלו של היסוד העבודה, כי שם עדיין לא התחילו."

הלך לבית מדרשו של היסוד העבודה להתפלל עם החברא קדישא. והנה אירע מעשה נורא, בהגיע הציבור ל'ברוך שאמר, שמע את קולו של הרבי הקדוש, היסוד העבודה, כשהוא זועק בנוסח קודשו:

"ברוך שאמר והיה העולם!"

הדיבורים הללו כבשו את לבו וחדרו לתוך פנימיותו, ונתעורר בהתעוררות עצומה עד שגמר בדעתו לאלתר: **"כאן הוא מקומי!"** ומאותה שעה נהיה לחסיד דבוק ביסוד העבודה.

ולא עוד, אלא שקיבל על עצמו אז שלא להסתפק בלימודו ככולל במשך היום בלבד, אלא להיות פרוש בבית המדרש משבת לשבת, והשליך אחרי גוו כל הבלי עולם הזה.

יש להתבונן היטב במעשה זה, הלא הוא חובק זרועות עולם! משמיעת ארבע תיבות בלבד - "ברוך שאמר והיה העולם" - עוזב אדם כל עניני עולם הזה ונעשה פרוש משבת לשבת! אלו היו חסידי קמאי!

וכל זה, כדברי הבית אברהם, לא היה אלא 'מעין' מטבריא של מעלה. ואם כן, מי יוכל לתאר איך נראתה טבריא של מעלה בעצמה, בתפילת חול, ומה גם בשבת קודש...

דביקותו של החסיד רבי דוד מרדכי מהאראדאק

באותם ימים הלך רבי ישראל שמעון לראות חסיד נוסף, מאותם שגם עליהם נאמר כי אינם אלא 'מעין' מטבריא של מעלה. בישרוהו כי עונדו בחיים החסיד רבי דוד מרדכי מהאראדאק.

שמח רבי ישראל שמעון שמחה גדולה, כי שמע פעמים רבות מדודו רבי מאטל הפלגות גדולות בשבחו של רבי דוד מרדכי מהאראדאק. אמר בלבו: **"חייב אני להכירו, אם דודי רבי מאטל מפליג בשבחו כל כך, עלי לבקרו".** ונסע להאראדאק.

כשהגיע לשם היה זה ערב שבת קודש, וחפץ היה לעמוד על מהותו ולהשיג מדרגתו האמיתית, על כן לא שאל איש היכן הוא רבי דוד מרדכי, אלא החליט בדעתו למצאו בעצמו.

היה מסובב אנה ואנה בשעת התפילה, עד אשר פתאום ראה יודי אחד עומד סמוך לחלון, נשען על ידו, ומגן בדבקות עצומה את הניגון: **"מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה..."** - ניגון שחיברו רבי הערשילע האראדאק. ונהרות רבי דמעות זלגו מעיניו. אמר רבי ישראל שמעון: **"אה, זהו בודאי רבי דוד מרדכי!"** ואכן כיוון אל האמת, כי היה זה רבי דוד מרדכי.

רבי נפתלי בלבית אש של הודו - פרוש משבת לשבת - רבי מרדכי האראדאק שבוכה כמו תינוק "מים רבים" הם ה' רק 'מעין' של 'טבריא של מעלה'.

הספרים והכתבים הקדושים

אשר הנציח את עבודת הקודש

נחזור להזקנים של 'טבריא של מעלה'. זוהי הקדמת אותם צדיקים שרפי מעלה, אשר העיד הבית אברהם שאינם אלא 'מעין' ממנה.

סיפר הרה"ק רבי מאטל לאחינו רבי ישראל שמעון, כי אצל זקני טבריא - אצל אביו רבי יודא לייב, אצל רבי לעזשאר, ואצל רבי הערש מעכל - היו הלימוד והתפילה לדבר אחד. היינו, שהגיעה, האש והלהב היו בשניהם שווים בשווה.

"של נעליך מעל רגליך, כי המקום
אשר אתה עומד עליו אדמת קודש
הוא!"

הגנו כננסים עתה אל קדושת שבת
קודש בטבריא של מעלה, 'הדרא דלא
אפשר למפרט בשפוטא' מכל הנעשה
שם.

אוי אוי קה אכסוף גועם שבת!...

רבי ישראל שמעון קאסטילאניץ
העלה על הכתב והשאיר לנו את
הספרים הידועים 'מזקנים אתבונן'.
וישנם עוד חסידים שהעלו על הכתב
סיפורים והנהגות, כבספרים 'ויהי אור'
'אשרי האיש', 'רון שיר ושבח', 'איש סחו'
אחרי', ועוד. עלינו להודות להש"ת
שכל דברי החסידים ואנשי מעלה הללו
נשתמרו בכתב.

ועתה, בבואנו אל מקום קדוש כזה,
עלינו להודות להש"ת שהשאיר לנו
את הזקנים אשר סיפרו את המעשיות
הללו: רבי מאטל סלאנימער, בעל
ברכת אברהם, בעל נתיבות שלום, רבי
מענדל וועג, רבי מתתיהו לוריא, ורבי
אהרן יוסף. כל אלו אשר השאירו וכתבו
את סיפורי הזקנים מהחבריא קדישא.

Shiurim thru the week

Sunday
Various Topics

Monday
Emuna Bitachon

Tuesday
Deep Insights

Wednesday
Chovos Halvovas

Thursday
Weekly Parsha

Friday
Shabbos Kodesh

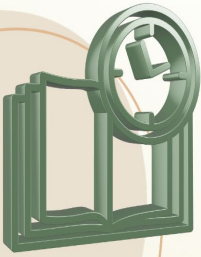

Start your day

With a chizuk boost of just

20

MINUTES

Pardas Hatorah Phoneline

718.506.9694 #25

Press 0 from the main menu

זעטיגט אייער נשמה און באלייכט אייער טאג

דורך שעפן חיזוק אמונה און ביטחון,
השקפת החיים און ידיעת התורה פון די

ענדלאזע תורה קוועלער

צוויי מינוט
חיזוק א טאג

1

אמונה
ובטחון

2

חיזוק בעניני
עבודת השם

3

חיזוק בנסיגות
החיים

4

שבת
קודש

5

מלוה מלכה
פול מיט חיזוק

6

יארצייטן

7

קברי צדיקים
בארץ הקודש

8

ימים
טובים

9

שיעורים
כלליים - שו"ת

10

אוצר
הידענות

11

שיעורים בספרי
מוסר חסידות

12

פאר נאך
שיעורים

13

אלע נייע
שיעורים

0

ENGLISH
MAIN MENU

25

צו ספאנסערן
אדער פאר
פאדעניגונגען
האמונטארן קען
מען זיך ווענדן צו

הרה"ח
חיים מנחם
ראזינגער הי"ו

347.570.0413

מען קען אויך הערן די
שיעורים פון רב אריה:

קול נשמותינו
איינשי: #1 718.760.1111
ענגליש: #1 718.759.1111

ענינים ליין

718.977.5554
במוצאי שבת
במשך השבוע 4-7-1

א פרישע וואך
פול מיט חיזוק

קול פרדס התורה

718.506.9694

צו באקומען די גליון און שיעורים אויף אימעיל שיקט 'Subscribe' צו
shiurimlishmo@gmail.com

פרישט אויף אייער טאג
מיט א חיזוק שיעור פון בלוז

2
מינוט

דריקט נומבער "0" פון די מעין מעניו

שיעורים דורך
אויס די וואך:

זונטאג

מאמר הפרשה

מאנטאג

חובת הלבבות

דינסטאג

טבריא של מעלה

מיטוואך

אוצר הגדיעות

דאנערשטאג

יאהרצייטן

פרייטאג

אור של שב"ק

מוצאי שבת

מלוה מלכה

קול פרדס התורה

718.506.9694